

ประเภท : บทความ

หัวข้อข่าว : โครงการ “ศาสตร์พระราชา” แก้ปัญหาลุ่มน้ำยม (ด้านสิ่งแวดล้อม)

โดย : สมจิตร

ลงวันที่ : จันทร์ ที่ 14 เดือน สิงหาคม พ.ศ.2560

เข้าชม : 2037

เรื่อง โครงการ “ศาสตร์พระราชา” แก้ปัญหาลุ่มน้ำยม

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร
พระราชทานแนวพระราชดำริ “ศาสตร์พระราชา”
ในการแก้ไขปัญหาน้ำท่วม-น้ำแล้งซ้ำซากแบบยั่งยืนว่า
“.....ต้องมีการดำเนินการบริหารจัดการน้ำอย่างเป็นระบบครบวงจร
ทั้งการก่อสร้างเขื่อนกักเก็บน้ำขนาดใหญ่ อ่างเก็บน้ำสาขาของแม่น้ำยม
การผันน้ำระหว่างลุ่มน้ำ ตลอดจนการขุดลอกคู คลอง หนอง บึง
เพื่อกักเก็บน้ำและระบายน้ำในช่วงหน้าน้ำหลาก....”

กรมชลประทานได้นำ “ศาสตร์พระราชา” มาแก้ปัญหาลุ่มน้ำยม
ทั้งดำเนินการพัฒนาแหล่งน้ำ
สร้างอ่างเก็บน้ำขนาดกลางในสาขาลุ่มน้ำยม
และจะดำเนินการก่อสร้างอีกหลายแห่ง
การผันน้ำเชื่อมโยงระหว่างลุ่มน้ำน่านกับลุ่มน้ำยม การขุดลอกคูคลอง หนอง บึง

เพื่อกักเก็บน้ำ และได้ต่อยอดวางแผนดำเนินโครงการแก้มลิงพื้นที่ลุ่มต่ำ
เหนือจังหวัดนครสวรรค์ มากถึง 69 แห่งในเขตจังหวัดสุโขทัย พิษณุโลก
พิจิตร และจังหวัดนครสวรรค์ สามารถเก็บกักน้ำไว้ชั่วคราวเพื่อรอการระบายได้
2,049 ล้านลูกบาศก์เมตร จะเหลือแต่การสร้างเขื่อนกักเก็บน้ำขนาดใหญ่
ซึ่งเป็นหัวใจหลักในการพัฒนาลุ่มน้ำยม ลุ่มน้ำยมเป็น 1 ใน 25
ลุ่มน้ำหลักของประเทศไทย ตั้งอยู่ทางตอนเหนือ มีพื้นที่รวมทั้งสิ้น 23,618
ตารางกิโลเมตร ครอบคลุม 10 จังหวัดคือ จังหวัดพะเยา น่าน ลำปาง แพร่ ตาก
กำแพงเพชร สุโขทัย พิษณุโลก พิจิตร และจังหวัดนครสวรรค์
ลักษณะของลุ่มน้ำวางตัวแนวเหนือ-ใต้
ลุ่มน้ำยมมีปัญหาทั้งน้ำท่วมและน้ำแล้งรุนแรงเนื่องจากขาดแหล่งกักเก็บน้ำขนาดใหญ่
ในช่วงฤดูแล้งเกือบตลอดแนวแม่น้ำยมตอนล่างมีสภาพแห้งขอด
จำเป็นจะต้องบริหารจัดการน้ำร่วมกับลุ่มน้ำน่านเนื่องจากมีแหล่งน้ำต้นทุนขนาดใหญ่
สามารถควบคุมการบริหารน้ำได้
ในช่วงฤดูน้ำหลากจะชะลอการปล่อยน้ำจากเขื่อนสิริกิติ์และเขื่อนแควน้อยบำรุงแ
दनเพื่อผันน้ำจากแม่น้ำยมไปยังแม่น้ำน่านให้ช่วยระบายน้ำได้มากขึ้น
ส่วนฤดูแล้งก็ผันน้ำจากลุ่มน้ำน่านช่วยบรรเทาความเดือดร้อนจากการขาดแคลนน
้ำของ ลุ่มน้ำยม อย่างไรก็ตาม การบริหารจัดการน้ำตามแนวทางดังกล่าว
แก้ปัญหาได้บางส่วน ต้องพัฒนาอาคารบังคับน้ำ
ไม่ว่าจะเป็นฝายหรือประตูระบายน้ำเพื่อให้การบริหารจัดการน้ำในลุ่มน้ำยมตอนล
่าง และการบริหารจัดการร่วมกับลุ่มน้ำน่านมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ดร.สมเกียรติ ประจำวงษ์ รองอธิบดีกรมชลประทาน เผยว่า
กรมชลประทานมีแผนที่จะสร้างอาคารบังคับน้ำประเภทประตูระบายน้ำในแม่น้ำย
มตอนล่างเพิ่มขึ้นอีก 4 แห่ง
ขณะนี้อยู่ระหว่างศึกษาวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม ประกอบด้วย

-โครงการประตูระบายน้ำท่าแห ต.กำแพงดิน อ.สามง่าม จ.พิจิตร ครอบคลุมพื้นที่
ต.บางระกำ ต.ปลักแรด ต.วังอิทก ต.พันเสา ต.บ่อทอง ต.ท่านางงาม อ.บางระกำ
จ.พิษณุโลก และ ต.กำแพงดิน อ.สามง่าม จ.พิจิตร

-โครงการฝายบ้านวังจิก ต.วังจิก อ.โพธิ์ประทับช้าง จ.พิจิตร ครอบคลุมพื้นที่
ต.บ้านนา อ.วชิรบรรมี ต.รังนก ต.เนินปอ ต.วังจิก ต.ไผ่รอบ ต.โพธิ์ประทับช้าง

อ.โพธิ์ประทับช้าง จ.พิจิตร

-โครงการประตูละบายน้ำทำนงงาม ต.ทำนงงาม อ.บางระกำ จ.พิษณุโลก

ครอบคลุมพื้นที่ ต.ชุมแสงสงคราม ต.ทำนงงาม ต.คุยม่วง ต.บางระกำ ต.บึงกอก
อ.บางระกำ จ.พิษณุโลก

-โครงการประตูละบายน้ำโพธิ์ประทับช้าง ต.ไผ่ท่าโพ อ.โพธิ์ประทับช้าง
จ.พิจิตร ครอบคลุมพื้นที่ ต.วังจิก ต.ไผ่ท่าโพ อ.โพธิ์ประทับช้าง ต.บางลาย
อ.บึงนาราง จ.พิจิตร

การดำเนินการศึกษาผลกระทบสิ่งแวดล้อมทั้ง 4 แห่งในลุ่มน้ำยมตอนล่าง
ได้ศึกษาครอบคลุมทุกด้าน ทั้งด้านทรัพยากรธรรมชาติ ด้านเศรษฐกิจและสังคม
ให้ประชาชน องค์กรพัฒนาเอกชน หน่วยงานต่าง ๆ เข้าร่วมแสดงความคิดเห็น
นำเสนอข้อมูล ข้อโต้แย้ง ข้อเสนอแนะ
ประชาชนในพื้นที่เห็นด้วยที่จะให้กรมชลประทานดำเนินการก่อสร้าง
จากนั้นจะสรุปเรื่องนำเสนอต่อสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและ
สิ่งแวดล้อม (สผ.)

โดย พรรณิ ตั้งใจสถาปด์

เรียบเรียงโดย สมจิตร ตาลสุก